

*Explicit. Hugo de dignitate. Huane nature.
Incipit prologus eiusde in opus sequente*

Unde duxim ad opus nolentem legere breue
fidei catholice confessione annotare. Deinde
de antepo et ipso eius. et sine feli subiuge
scdm id qd ex libris autentis id e ex veteris et noui
testamenti. et tradicioibus pmi pphede possum.
Incipit breue pphensio. fidei catholice. Et fims

seculi.
Et igitur fides catholica. crede vnu
deu. in sca trinitate. id e tres psonas. scz
pater et filius et sps scs. vnu deu ee sine
inicio. sine fine. auq maiestas itrcu
scrip e. et infinita. Est em deus sum
et pncipal sps et itrcu scriptus. qui totus e pater. et totus
e filius. et totus e sps scs. totus e pater et filius et sps
scs. filius a patre genitus id e ex substantia patris abet
no. eide patri coeternus. et coequal et substantia. ita
ut discrecio psonarum in nullo obsistat vnitati substantie.
et vntas substantie in nullo pfidat psonarum dis
crecione. Idipm de spu sco pdicam. pater a quo et ipe
procedit. et substantialem et coeternu et coeqle. sic et
filius a quo et ipe procedit sicut et a patre. eo quod oia
qcuqz habet pater dedit filio ex quo genuit eu ex se. Vn
et spm scm ex ipso patre dedit ei. Ipe e creator et
opifex totius carnis corporis et spual. ab angelis usq
ad vniuertu. Ipe hoies creauit ad ymaginem et simi
tudinem suam. ut nuz celestis et spual deiectione apos
tate angeli diminutu tauraret. Sed qz iobedies

edendo ex vetulo pomo factus est homo ut superius diximus
 eiecit de paradiso morte mulctatus est. et ex uno in
 omnes homines mors pertransiit. **N**unc vero corporibus exiit
 omnis sexus omnesque conditionis semel amissa claritate
 angelorum tenebras infernales subeuntes intraverunt.
 neque lex quamvis ad hoc data potuit ut ipsos obser-
 uatores suos liberare. **R**egnavit ergo mors et anima et
 corpus ab adam. pene per quattuor milia annorum ad
 christum. **U**t ergo miser hominum liberaret. filius dei factus
 est homo id est in universum caro facta quam assumpsit ex maria
 virgine. ita ut assumpti nichil deesset humanum. et
 assumpto nichil deesset divinum. **E**st ergo vere deus
 et vere homo una persona. que est tria in unitate christus iesus.
 non rectus neque non. sed ab eterno a patre genitus. ex
 duabus naturis. ex duabus substantiis una persona
 scriptum creans ut deus. a seipso creans in eo quod homo
 est. non aliud in tempore editum. quam id quod erat eternum. **N**am
 si aliud esset veritas non esset. **H**uius corporis assump-
 tionem tota trinitas cooperata est. non tamen alia persona
 quam filius caro facta est. **A**ssumptio enim carnis sicut et
 unitas divinitatis maxime proprietas in eius personatu est.
Alioquin tolle proprietatem. destruxisti personam. **H**ec
 autem caro que assumpta a filio dei una persona est cum illo.
 et non sicut columba in qua spiritus sanctus apparuit. ut in quo in
 quo super apostolos descendit quod ad tempus apparuerit. et dispa-
 ruerit. **N**eque enim dicimus spiritus sanctus est columba. sicut
 dicimus deus est homo. et in universum caro facta est. et filius dei mor-
 tuus est. **C**redimus ergo filium dei id est christum ihesum vere
 deum et vere hominem. id est ex rationali anima et carne de

maria uirgine t[ri]p[ar]ite nati. baptizati crucifixu mortui
 sepulti descēdisse ad inferos ut suos de carcere mortis
 liberaret. t[er]cia die r[es]urrexisse a mortuis & celos ascē
 disse & sedē ad dexterā patris id ē h[um]ilitatē collocatā in
 oib[us] sūmis q[ui] habet p[er]. q[ui] quāti d[iv]initas se deposuit
 & q[ui] exinamuit i[n] assūptio[n]e carnis. t[un]c exaltā ē caro
 i[n] unione d[iv]initatē. **E**st g[er]o caro collocā i[n] ignicio[n]e et
 acceptio[n]e sūme sapie[n]cie. sūme claritatē. sūme gl[ori]e sū
 me v[er]itatē. sūme iusticie. sūme p[er]f[ec]t[i]o[n]is. sūme pietatē.
 sūme dil[ec]t[i]o[n]is. Alioquin si aliq[ui]d sūp[er] ē. iā id sūmū
 nō ē. Nichil autē ē sūp[er] id q[uo]d sūmū ē. Ascēdes uero
 deo f[or]mā baptismatis ut quisq[ue] fide[m] habēs bap
 tizaret[ur] i[n] no[m]i[n]e patris & filij & sp[irit]us sc[ilicet] salu[us] esset.
 alioquin dāpnaret[ur]. Vn[de] & fides totius eccl[esi]e ē eccl[esi]a
 puulos baptizatos i[n] no[m]i[n]e sc[ilicet] t[ri]nitatē. si sic moriā
 o[mn]ino saluos fieri. **E**dū uero nō fuerit vnati ex aq[ua]
 & sp[irit]u sc[ilicet]o ut ait saluator nō intrabūt i[n] r[egnu]m dei.
 q[ui]eā u[er]o g[er]o illi qui sine aq[ua] uel baptis[m]ate puulos
 saluari posse asserūt q[ui]si p[er] fide[m] patrum q[ui] nulla
 ē. q[ui] n[on] fides eccl[esi]e h[ab]et. Nec fides dicēda ē q[ui] a
 sp[irit]u sc[ilicet]o i[n]spirata nō ē. & ad sui erroris patrocinū
 q[ui]si augusti[n]o q[uo]d nūq[ui]d cogitauit i[m]ponūt. **L**ege lib[er]
 eius de baptis[m]o puuloz. **C**redim[us] i[n] corp[us] xpi ēē
 & s[an]guine i[n] altari sub sp[ec]ie panis & vini p[er] m[is]teriu[m]
 sacerdotu[m] & r[ati]o[n]e xpi q[uo]d ab eis profert[ur]. **C**redim[us] i[n] ip[su]m
 xpm uenire ad iudiciu[m] & r[es]urrectio[n]e[m] mortuoz &
 leb[er]ari. p[er] q[uo]d h[oc] ordi[n]e p[ar]t[em]e que d[i]c[im]us.

De finete. **D**e aduētu a[n]t[ic]ip[er]i
 fide & i[n]frigesce[n]te caritate & habundante i[n]iq[ui]tate

scdm vbu saluatoris ptesus impietate homin de i idis
 creta neq tione neq amore et coherata luxuria sine
 pab rbus huanis. Et qz nolet rape ueritate. sed isas
 tidiu ueient eis. ois fides. ois pietas. ois castitas.
 ois sctas. mittet eis ipam opacoem errorem. docto
 re falsitate. ingrm simulacraois priapetocia uqta
 tio. Ipe melto antixps e vocatq. qz xps xpo r ubis
 y opib. Vn y ab ho euetu antixps vocabit. Na si
 priu nome vqras. vt habes i apocalipsi. geserico
 vocabit. seu arnoimeme seu tntan. Puenient tn
 ei adueta multa scismata. y discessio a priapatu
 romano. p que unitas ecclie cohercet. discessio a
 rgeb romans p quos unitas ecclie adiunat.
 Qu em viget unitas fidei y ecclie. auctor scismat
 dyabolus locu no habz. Sic igit qz no erit q pgi
 beat. aut que uereat. iapiet surgere pseudo pphs.
 pseudo doctores. spu sapie iflati. placetes sibi.
 nmetuetes sectas face. qsi qui aliant moneta
 sibi videat esse. du nouitate erroru oculos homin
 ad se ntent. Pcurrret ead sig q dca fia i euu
 i sole y luna et stellis y pssura geu y pestilecia
 aialiu y ceteris q ex pte ia vidim. y tato certa
 qd rliquu e expctam. Na de sole y luna eo miz
 ia no e qd crebrius itatu. De stellis ues tptibus
 nris uise fut pluere de celo. Anno d lxxxv
 itacraois dnie cia tmmu pasche. Anno nero
 sequeti fatis e motus ab oib finib xpianoz. qd
 nodu auditus fuit ex quo portus e ho sup terra.
 qn iter iherlm aggressi liberauerut a geticu

in quibus et multas maritimas ciuitates et medi-
terraneas possiderunt. usque in presentem diem. Quod cre-
dimus ex consilio dei factum. ut ibi veniens antichristus in-
uiciat fidei quam impugnare et religionem quam infestare. Illuc enim
ausu suo contendet. mouens se ex partibus aquilonis.
Nunc ut legimus reges assirorum qui ignem samarie
destruxerunt. decem tribus captiuas duxerunt. vult motes
armenie. id est prope caspium mare collocauerunt. Inter
easdem tribus. tribus dan una habetur. de qua propheta et
doctores antichristum oriturum concorditer asserunt. Sur-
get autem ut ait daniel de populo modico. et ab ipso
natiuitatis exordio ab immundo spiritu possidebitur. et
per dies septuaginta exurgens agmina iudeorum interficiet. sicut
quasi ut noui legis assertor. constituet eis legem promissi-
onis. quam amiserunt. Paulatim enim succrescet et pro-
spereabit. et surgent plerique ut resistant ei. et non preuale-
bunt. Ipse enim dominabitur thesaurorum argenti et auri que
largam manu distribuet. et singulari spiritu fraudulencie
et simulationis cunctos periret. et principem demonum
que solutus erit de carcere nactus hominum uix uolunta-
tem suam in omni opere et fallacia habebit cooperatorem.
Veniet ergo prope et inundans et humilabit tres reges
ante se. et bello opprimet. id est regem egypti. et regem ethio-
pie. et regem affricę. Terra autem edom et terra moab
de eius manu liberabitur. eo quod ad desertum arabie.
cum terra amon confinis est fugiet scilicet. quia pondus perse-
cutionis quod eis imminet est. portare non poterunt.
Appressis ergo per dies septuaginta. uertet faciem suam ad sanctam
iherusalem et faciet bellum cum sanctis Ibi inueniet heliam

et enoch p̄dicātes. et multitudinē iudeorū de toto orbe collectā et p̄dicatiōe horū p̄pharū ad fidē xp̄i dūer-
 sū. curū em̄ q̄ spūs moueb̄ aīos eorū ut debeāt
 petere q̄si ex dicto terrā p̄m̄ suorū. Nā sic erit
 mortua fides et caritas. ut pene i eodē p̄ao sit iudeus
 et xp̄ianus. Vñ et a nullo p̄hibebū^r eq̄ aggredi tūc
 i iherl̄m. Deus autē q̄ nouit oīa anquā fiat. sat ad
 quē finē debeāt deduci. Sic igit̄ ut dixim⁹ nisi
 ad p̄dicatiōes helie et enoch. tanto ardore fidei
 roborabū^r ut siles aplis i uirtute et sapia merito de-
 beant pari. In hos g^o descendet ceteri iudei q̄ m
 sua infidelitate p̄seuerāt. et antixp̄m sequūt̄ et
 exaltāt. Nā occisus helia et enoch q̄si quibusdam
 magnis pastorib⁹ ḡgis. is dē antixp̄s alios ag-
 grediet̄ expūgere i quib⁹ xp̄m cmit h̄itae. Adūsabit^r
 et extollet^r sup̄ oē qd̄ d̄ de⁹. aut qd̄ colit^r ita ut
 i tēplo dei sedeat. oñdes se tāq̄ sit de⁹. Et p̄cipiet
 se coli tāq̄ sit de⁹. et multū deorū t̄putab̄ p̄ se.
 et oēs scripturas i se xpletas et p̄phēcias xfirmab̄.
 et se filiū dei asseret. et patē q̄ tūc t̄pus erit et habū-
 dātiā oīm rez seāi descēdisse. Ut aut̄ possit utrosq̄
 q̄ p̄los sibi iūge. i. iudaicū et xp̄ianū. p̄cipiet
 celebrari sabbatū. et dñicū diē. xp̄m uēo fuisse
 magnū et seductore publice affirmab̄. Et ut faci-
 li⁹ p̄suadeat se filiū dei eē. et scripturas i se xplei
 simulab̄. se q̄si occisū i mortē. et sic uirtutē et sur-
 rectionis i se celebrari. ex q̄ admiratiōe vniūsa trā-
 haret p̄ se. Faciet etiā ignē de celo dñdere. emu-
 latus xp̄m. qui i spē ignis sp̄m san̄ sup̄ disapu-

los efficit. Tūc aplos suos siles sibi i assucia et sal-
lacia et inquietate. qles adh^o opus ydoneos elegerit.
inde afflatos maligno spu mittet i oēs tēa. dāns
eis p^oatē faciēdi sig^a et p^odigia i noīe ei⁹. Hī ergo
facient ut oēs trib⁹ et lingue et ppli et nationes ado-
rent y magnē bestie. et qui adorauerit occidatur.
Et est tāta t^obita^o. q^l nō fuit ex q^o gētes poīte sūt
sup t^oa. Tūc yfurgēt elā ad i^osistēdiū. sed p^oba-
bū⁹ et dealbabū⁹. et eligent⁹. Null⁹ uēo q^osit i car-
nalib⁹ studiis iuētus stae potēt. qui antixpm
nō seq^ot⁹. De eā p^ourientib⁹ et nutritib⁹ i ill^o die
b⁹. q^o mens q^o nō euasēt i uix p^ofm nō exap^oie⁹
a casu. Amēs etiā ypocte qui blādiēte statu
p^ospero. dū fauorib⁹ vulgi exap^oit⁹. i hūmōsa agē
ritā. aut p^o p^odicatioē excellēcie studebat. et q^osi
aux fuge. et q^osi rad⁹ solis eccl^oiaz illuīnare m-
debat⁹. i obsequiū antixpi se dabūt. capti uel
amore pecūie. uel t^ore uilitat⁹. uel amore laudis.
et hōre. uel cālocutioē et turbie ūboz decepti. uel
signis et p^odigiis stupefcti. uel horore penaz et
mort⁹ detriti. Tanta aut dabūt sig^a et p^odigia.
illi pseudo p^ophē. ut i errore i ducat⁹ si fieri p^ot
etiā elā. Et nisi breuiati fuisset dies illi. nō
esset salua oīs caro. Sed p^oit elcōs breuiati sūt
dies. ut ill⁹ ānos tres et dimidiū nō extēdāt⁹.
Tūc apiet os suū i blasphemias. blasphemac
eū qui sedet i throno. et eos qui sūt i celo. et re-
lud sum⁹ fornacis magne. Docēna ei⁹ polluet
aerē. et obscurab⁹ etiā radios solis. Nō ē p^oatē

sub celo que possit ei equari: qui tanta supbia ob-
stupuit ut nullū timet. Omnes reges terre q̄ mor-
tuis ut deiectis legitimis p̄tātib⁹. quasi noui ad
regū accedēt obsequiū. ⁊ p̄tātē suā bestie tradēt.
⁊ q̄si p̄nti sic i absētia ei⁹ obsequēt⁹. ⁊ gl̄ia et p̄tā⁹
⁊ dignitas ei⁹ ḡta ill⁹ erit. Dulcis em̄ aut dñs
fuit glareis coctiti. Fūdet⁹ em̄ sāguis scōz i oi-
tra. sed p̄cipue feruor p̄secutiois i iherl̄m dese-
tuet. Vñ ut dixim⁹ ad deserta arabie defigient
qui r̄liqui fuerūt ex eis.

Ubi uel qua morte antixpus moriat⁹?

Postq̄ ḡnull⁹ fuit qui d̄d̄icat. figet ta-
b̄naculū suū sup̄ mōtē iditū. ⁊ sicut
mos ē ip̄s. cū dixerūt pax ⁊ securitas tūc ip̄e
tūc ei sup̄ueiet īteitus. sedes i mōte oliueti q̄si
ad p̄mitatioē xp̄i qui ad celos ascēd⁹. p̄ oīa se
illi coequās aut p̄ferēs. tūc illū dñs ih̄s i r̄fi-
ciat spū oris sui. ⁊ destruet illustratiōē aduētus
sui. ut sine manu d̄terat⁹. ⁊ qui mō flores erat.
⁊ q̄ oīa feliat⁹ cedebāt ei. aliiq̄ timēs d̄ deū
erigebat⁹. subitanea morte deiciet⁹. Tūc iudei
q̄ adhuc usq̄ secuti eū fuerāt. quē uelut aliquē
magnum putabāt. frustrati a spe sua. d̄tēt⁹ ad d̄m
⁊ ad xp̄m ei⁹. Vñ ⁊ ysaias. Si fuit i q̄ n̄is filioz
isrl̄ sicut arena maris. i l̄ique salue fiet Reliq̄e
i quā d̄tēt⁹ ad deū fortē. Ante talē p̄cessus erit.
talisp̄ finis p̄ctōis hoīs. quē nactus sathanas.
q̄si r̄fēpt⁹ uirib⁹. q̄s ligatus i carce amisisse
uidebat⁹. itēz erigi d̄ deū frustra misus est.

De igitur miseris qui ob amore pntis vite. timore ne
 amitteret iusticia. aut uoluntarie se dyabolo dederunt.
 aut libet i aggressioe lapsi sunt. et perdidit
 meliore substantia. et perdidit fide. perdidit animas.
 perdidit deum. Per hos lapsus supueiente anti
 xpo no iurisset. nisi pcedete supbia et falsa
 illigione per qua laudes homi et auaricia terrenam
 magis quam gratia a deo aucupabant et flura et dis
 soluta vita meruisset. Iustus est enim deus in omnibus
 suis. et sanctus in omnibus operibus suis. Hos ergo mores et hoc
 misterium false illigione blandiente scilicet per speciem.
 et quodam lenocinio famulante. auramque fauorabili
 erapiete. toto nisu et toto affatu seruire uidemus
 qui in pnti pascha anni domini millesimum cetesimum
 quodagesimum quartum celebrant. Ita uidemus preceptum
 dominici per thronum. et memoriam domini ihu vilipendi. et sopnia
 fictionum et mandata hominum magis ad ornatum quam
 ad edificacionem omni studio. et a magis doceri. et eorum
 subditis. quasi de celo descenderit fauorabiliter erapi.
 Relictos qui in terram perseuerantes bntm agone ad
 victoria perduxerunt. non dubitantes animas suas tradere
 pro fide et testimonio christi ihu. seruire spiritus et calore
 fidei armati. robur inuictum etiam per cordia. christum
 idcirco. alacres toto mundo et finale exitum patris
 hominis mente sublimi prospectantes. in caussis uiribus
 in acie pergressi arden ostro glorificati triumphale
 decus celo iuxerunt. **De his que futura sunt per**
est morte morte antixpi usque ad die iudicii
Pantixpi et liq scorum qui ad deserta asugerunt

inuerteret. ut lapsis in tunc pma: p dicit. et amatores
huius scilicet qui spe in hunc posuerat. et ex pnti plaoe ipi
amoneat. qua mchd e qd magnu putat i sclo et
q tribile e qd exptat i iudicio. **Quē die istare**
et psummacoez oī rei sup esse et supphaū etnā ipioz
et tps plaois iā adueisse et annua pōitacio ē itima
bit. **Hec** est extrema tuba septi āgeli i q oīa
psumabū. **Deo** mēs ipia q semel obduruit. ag
gere pcoz obruta. deridebt eos. sicut i dieb noe.
qui die iudicij istatus illi itetabat. **Sic** igit erit
i illo articulo modiatpis. nō credētes ubi scoz di
utina felicitate sibi pmittet. et tpa sic durare.
ut reperit dicētes. **Licet** pnceps nū mortu sit.
tū sic pseuerabūt scilicet. et alia mutacio nō fiet.

Hac igit spe plurioris vite et pseuerant pspicitat
seipos fallētes. velut a mūdi exordio pmagiā
gnis hūm itēdētes. nō min gluxurie dediti erūt.
nubētes et nuptia tradētes. et edētes et bibētes.
Et q: tenaci amore scilicet auaricie et cupiditate iā
bent. erūt plātates et edificātes ut qsi hēditate
possideant terrā. et itabnacul suis q studiosē i
nouat diuicij debeāt pmanē. **Cū** gō dixerit pax
et secuitas ut mos ē ipioz. tūc ipetm eis sup
ueiet itēitus et nō effugiet. **Nā** i ictu oculi et i no
tissia tuba celi magno fragore i ipetm trāsibūt.
et mortui surgēt icorrupti. **A** morte autē ant
xpi usq ad diē hāc. qdragita dies pputat. ex
paticinio damel. **Deinceps** uēo ita oīs exptā
cio. **Tūc** uēo sel mouebt celū et trā ut i aggeos itine.

Quod autem semel ait. significatio mobilium translocatione
ad perpetuam immobilitatem. Terribilis expectatio iudicij
et ignis emulatio quod inscripta est aduersarios. et eos
qui non diligunt aduentum christi. quoniam ceteri ardentes soluentur
et elementa ignis calore tabescent. Tunc igitur diluvium
mundabit totam terram a facie auius saxa et montes soluentur
et auius molecula fontes et flumina et ipsum mare ad
siccitatem erigetur. Nam et reptilia que eis sunt. et corrup-
cio et fragilitas que in huius mundi elemento. ut translocatio
ne sentiat naturam esse. neque enim ex parte nouitate mundus
accipiet. et ex parte ueritate in tenebris. sed ut dixit quod
sedebat in throno. ecce noua factio omnia. Quot uero
significatio per totam diem hunc existat. testatur ipse dominus dicens.
Et tunc autem per tribulationes dierum illorum ante christum nimen-
tum significatio. Sol obscurabitur. et luna non dabit lumine
suum. et stelle cadent de celo. et uirtutes celorum mouebuntur.
Obscurabitur sol et luna. et ut diem iudicij denunciet.
et ut impijs et incredulis suis denegent obsequium. duri-
cia mentium eorum aduersus eos testificetur. et ut apostolorum lu-
mine donentur sicut dixit ysaias. Et erit lux lune
sicut lux solis. et lux solis septemplum. Quod si ad
spirituale sensum respicias sol et luna multi sunt cum
tribulationis potestate. lux euangelij ad typum ab oculis
impij extinguitur. et ecclesia in conspectu illorum ualissimam habita-
re. Et stelle ceciderunt de celo. cum hijs qui in ecclesia per per-
secutiones a unita luce uidebantur. ad perfidiam prolapsi
sunt. Unde scriptum est. quod draco trahebat caudam terram
per stellarum. Caudam posuit per finem seculi. Virtutes
celorum motus sunt. quod tantus fuit motus in terra et cunctis

307
Dariusus fidelitatis et infidelitatis. Velut duobus magnis
exercitibus magis in armis et toto impetu immittentibus ut
etiam virtutes angelice superbia se immitteret. alij ad
pugnandum ut maligni spiritus qui non soluti de carcere
tota alacritate immitebant. et cunctas precelescentes virtutes
suis in omnibus pactorum suorum aderant. Tunc motus celestis
et terrestrius. tamque de darsus non fuit a cuncta mundi.
Undeque acies ardebant indignatione. Superbi quia pauperem
vicerem non poterant. Iusti vero contra superbiam hominis peccatoris.
maximo zelo accendebantur. qui volebant se deum asserere
quem videbant omnibus peccatis subiacere. Hys ergo ut diximus
transitis ex ipso superaverit dies iudicii. Unde et nocte
deus apparere. quia ab impijs non preiudicabitur. Iustis autem
inopinatus non veniet. De die autem illa dicit dominus neque
angelos de celis venire nisi prem solam. et unum die aut
nocte fiat. Quoniam tunc rex iudicacionis facies faciem
mense novorum. Nam et mundus primo mense creditur esse conditus.
Et pascha vetus primo mense celebrat. Et pascha
novum in sanguine christi eodem mense immemat. Et hoc
in novacione tota et cuncte et resurrectione corporum mense
novorum fieri. sic et ipse christus priusquam mortuorum eodem
mense resurrexerit quod audeat denegare etsi non dum in
tempore affirmare.

De supplicijs inferni et de resurrectione mortuorum.

Unde igitur terribili in novissima tuba excitabuntur
omnes mortui. de sepulchris suis. et mors et
inferus dabit mortuos suos. qui in ipso sunt. et mare
dabit mortuos suos qui in ipso sunt. et spiritus a quatuor
plagis terre cognoscetes. rapiet corpora sua. et

rapientes nullo errore fallerent. **Q**uoniam hi qui in carne in-
ti fuerunt in momento tanquam ex iussu elementorum exami-
nati morientur et resurgent. **T**unc igitur ad horam sepulchri
sui occurrerit igni iam grassanti. et alii torrete valido
ligati impedientur et se explicare non poterunt de sua liga-
tura iniquitatis. sed ab igne iudicario flammis ultionis
inferni tradentur. **I**lli enim soli nocebunt. quibus usque ad tem-
pus peccatum dominatum est. **A**lios vero velut auxilium pro-
bitos inmedabiliores reddet. in melius peruenientium. **N**eque
enim preciosas materias persequitur ignis. ut est aurum
et argentum lapides preciosi. sed leues et abiectas ut
sunt lignum ferum stipula stagnum plumbum etc. **O**biectas
vero sunt insolubiles materie. ut ferrum est. cum illi quasi
ex iudicio impetuum operantur. **A**d hoc est pena apud
inferos perpetua. quia et omnia peccata erant insolubilia. **I**bi
igitur rapient in corpore et anima. id est duplici reatione detinebuntur.
et de aquis narium transierunt ad callores nimios. et
luet truci cruciatu afficiantur. in horrore assiduo tuge-
re panore inquieto vexati. **I**bi et bestia que est caput omnium
impii coctinea de sanguine sanctorum et miris una cum pseu-
do propheta suo que fecit signum in placito eius. horrore et tormen-
torum in furore et insania commouebitur. **I**bi dyabolus et
angeli et carcerali pena ignis iam diu preparati man-
pabuntur. qui quantum sunt fortitudinis maiores. tamen por-
tant aduersum se execrabile iudicium et vaga rabies
et insatiabilis tandem flamma videlicet eternum operescet. **Q**uoniam
igitur et caligo tenebrarum et inordinata et facies non in me-
rito non solum ymaginem mortis sed etiam ipsam mortem ex-
hibet. **E**tiam horrede igitur carcerali custodie in a-

capti. nūq̃ āph⁹ ietnā. n̄ a deo n̄ ab āgelo visita-
 bū? n̄ tñsibit p̄ eos p̄ quē ullā m̄te legaciōez aut
 supplicatiōez suo iudici exponē valeāt. **H**orrēda
 facies rez ⁊ misēabil. **I**n tāta multitudine ipebor āge-
 loz ⁊ hoīm nichil oīno iustiae. nichil caritatis. nichil
 dilatiōis dei ⁊ p̄xi. nichil uē sapiē iueit? ⁊ cōtrio
 nichil iūqtatē. nichil impietatis. nichil fallaciae ⁊ me-
 daci de esse manifestū ē. **P**ropterea posuit eos ut ca-
 minū ignis. ut istā iterū coarguēs cessat⁹ sumat.
 ⁊ exteri⁹ ignē deuorātē ut assidue iusticiat. **T**erra
 illa tra gignāciū iputata ē. qz sicut more solito ua-
 ⁊ idignōe ⁊ furore etiā itali statū it̄ deū erigūt?
In scriptū ē. qz ibi occurrēt demoiā onocētauris.
 Et iterū. **T**erra ei⁹ bitet⁹ sulphur ⁊ torretes ei⁹ in
 pice ardētē s̄z ut q̄s ignea penā ligat. tenaciter
 adhereat. **N**ō imēito igit⁹ cotidie mori cupiēt. et
 mori nō poterūt. **E**t pridē maligni spūs torquē
 aiās solebat. nūc uēo singuli p̄prie supplicis sic
 astrigūt. ut suis dolorib⁹ oīno sit occupati. **I**ficūt
 scriptū ē. potētes potēt⁹ tormētā paciēt⁹ ⁊ foriores
 forior iustat cruciatq̄ **I**te scriptū ē. qz succēsa
 ē ab heri tophet nutrimenta ei⁹ materies ⁊ ligna
 multa **I**n manifeste patet nūc satis āphora cepis-
 se augmētā horribilē hāc fornacē. eo qd̄ nūosiora
 corpa velud habūdātē materiā pluresq̄ p̄soas
 i capib⁹. **S**i em̄ nabugodonosor furete q̄ dyabolū
 significat. septuplū succēsa ē fornax ignis. ita ut
 qd̄ agita nouē cubit⁹ q̄si emulās quīq̄genariū
 nūz ascēdet flāma de fornace? quid putādū

Ubi tanta multitudo cogetur. et ipse dyabolus cum angelis suis
irruerit. quante vires adiacent. irruens truci et velud bestia
crudeliter per serpantem excitata depascet miseros animas
et infelices spiritus. Non enim sine causa per quinquagenario
nostro flamma succensiois diximus. quod sicut requies sanctorum
in summa felicitate et beatitudine erit. ita supplicia impiorum
in summa infelicitate et miseria statim accipiet. Et sicut
illis nulla deerunt bona. sic et istis nulla aberunt mala.
Allos nulla conscientia peccati mordebit. et ideo nulli igne
divine afflictione ledetur. istos vero tota conscientia delicti tor-
quetur. et ideo omnis afflictio in facie eorum respondet. Et sicut
beatitudo sanctorum eternum erit. ita summa irruens supplicia
perpetua. ipsi ascendet in solum sanctorum. Ignis autem iste ade-
rit eis ad cruciatum per ardorem. et non adit ad beneficium
per illuminacionem.

De renovatione mundi et gloria sanctorum

Into vero igne iudicario ubi omnia sanctorum de-
fecta quicquid infirmum est aurum vel argentum vel la-
pides preciosi erunt. in novis hominibus per gloriam et sanctorum
civitas quasi novo habitatore ceto. novum celum. nova terra
quasi novam domum faciet deus. et fixis sole et luna.
adaucto lumine ut diximus est una dies quanta est
domino soli. Primum enim celum et prima terra abierunt. et omnis or-
natus eorum omnisque memoria non ascendet amplius super cor-
pus in maiestate claritatis et lumine prout sancti. Sic enim
scriptum est de domino veniente. Et cum spiritus fugit celum
et terra. et mare iam non est. Cedet ergo vetustas novitati.
varietas veritati. et iniquitas stabilitati. et corruptio
in incorruptionem. et mortalitas in immortalitatem. et tenebre

lumen. et more vite. et patem iusticie. **C**laificationem
 etiam auctorem rñdeb' gloriosa imitatio corporum et ele-
 mentorum. **Q**ual' em' erit facies i' et cu' exclusa o'i
 infirmitate p'm' au' q' facies fulgeb' ut sol et clari-
 tas vultuū exsuperab' splēdore elementorum. **S**imilitudo
 em' illa. i. **I**ggano iustorum quorum nūofitas soli deo
 nota ē nō egeb' luce sol' aut lune. q' agn' q' i me-
 dio throni ē illūiat eā. et ipi i mai' sibi lūmē sūt.
 q' tota nouitas elementorum. **N**ā ubi opifex d's et
 fabricator noui scli ad nūitatem ill'. sed ad decorē
 h' elementa i' forūit. **V**alde em' i'feloris dignitatis
 sūt ab hoīe. hō em' ad ymaginē dei factus ē. illa uēo
 minime. **E**t hō iā clausa sibi i' stat et sibi suffiat
 et nō indiget. **N**ā uēo nō p' se factus sūt. sed ppter
 homī. **C**ui i' p'stat aduimētū. p'sto tñ sūt ei ad
 obsequiū. **S**i uēo ut dixim' d's ē clausa celi
 et t're sol' et lune. q' erit glorificatio hoīs qn' ad sili-
 tudinē angelici spūs. sed ad ymaginē ipi' dei fort'q'
 ē et i' format' ē. **N**ā qd' semel ad deo ad similitudinē
 suā formatū ē qd' nesciat optimū eē i' creaturis.
Quale igit' erit illud optimū. qd' ad eādē ymaginē
 studiosissimē erit i' formatū. **N**ā de ceteris creaturis
 solūmō dixit' factus sūt. de hoīe uēo q' attēte et i' filio
 ut eximietas op'is et sapiā artificis claresceret.
 scriptū ē. **F**aciam' hoīes ad ymaginē et similitudinē
 nrām. qui p'sit p'sab' i' maris et. **A**ng' tāta pro-
 gatiā et tāta itētio fuit i' creatioe. q' excellēcia
 est i' creatioe qd' i' p'mū scīs i' p'mittit'. **Q**ue
 ē igit' illa ymago et similitudo q' i' creaturā accipiet

ut ad psonā & sumā & monardē totā bonitatē euadat.
cū erit de oīa ī oīb⁹. **Q**uī em̄ ymago & saluado dei pfr̄
īaenietū ī hoīe accipiet. ī tū ut lumē quātūcūq; fidei
supueiente claitate fidei euacuet⁹. & oīs pphēa. et
oīs scā p̄ multitudīe accedē sapīe destruat⁹. **T**ūc
em̄ euacuab⁹ oēs p̄cipatū & p̄tātē. & oēs p̄rogati
uā aut hāz offīa seu iūat⁹ a supueiente glia īfir
ratiois. cū digna iudicabit⁹ cāua ut adducat⁹ ad
uisionē p̄is. **N**isi em̄ multū glorificā & clāificati
hūc īuclacōi dig⁹ ēē nō posset. **H**oc ipō munere
dignā se iudicauit offīa ut creat obuiā xpō. ī
aera. eo qđ spōsa xpī amicta claitate dei. auctō
tate spūs. noueq; iūat⁹ oparet se spōso suo. ut
v̄tus iūti occurrat. & claitas claitati. & lux lumini.
uēitas uēitati. & mēbra capiti. ut una uolūtas. &
unū corp⁹ efficiat⁹ spōsus & spōsa. xpō & ecclia.
Netēdē libet qđ erit ille fulgor aīe. ex cui⁹ iūate
clāificatiois aspirab⁹ clāificatio corp⁹is. **S**i em̄
ex iūate spūs efficiat⁹ corp⁹ spūale. qđ spūalē ē ipē
spūs. **Q**uā spūalē ī quā ī pphēsiōe uēitatē. ī p̄te
placōe t̄mitat⁹. ī p̄p̄acōe caitatē. **Q**uāta iūis
& aīe sume uisiōi iūherēt & corp⁹ īfanguali
munere obsequēt⁹. **N**ā de nāitatib⁹ & sup̄uatiū ē
dicē. ubi & p̄am̄ dē ex habūdātī iūstia exclusū
ē. & mors ipā ex supueiente uita tā ī corp⁹ qđ
ī aīa fūditus occisa ē. **D**eus em̄ qđ māg⁹ fortitudīe
amat⁹ excludit mortē ab aīa. aīa uēo qđ magn⁹
iūtatib⁹ uēgetat⁹. p̄sequit⁹ mortē a corp⁹ **C**orp⁹
uēo nō solū mirra & aloē. sed & mult⁹ alijs

arōtib⁹ ex aīa pcedētib⁹ dōtū y oppletū postq̄ semel
 ibit y ualuit ad glia i surrectōis. In nullo igitur
 demitab⁹ clāificatio scōz a gloria āgeloz. Sed y sicut
 i dīfīcīōib⁹ dignitatē angelice ciuitatis ita dei plurimū
 decorē accepit. sic y i āplīficāōe sua. i suscipiōe homī.
 maiestātē suā ineffabiliter auxit. Quāuis autē vna sit
 glia scōz. tū diūsa erūt p̄mīa mēitoz. et sicut autē
 aplūs. sicut differt stella ab stella i clāitate. sic erūt
 corpa nrā i surrectōe. **Q**uōdē status corpālū i
 satis amirabil. sed valde mirabilior sublimis stēp
 latio aīaz. Nā licet uēitas quī sensuū nō desit corpi
 magis ad obsequiū q̄ ad vsū. y plus ad uēitātē re
 surrectōis q̄ ad opus nātūalit. tū vis aīe deū dē
 plāct oīa sibi parere coget. ut i nullo corpe ei i fragā
 te libtātē spūs i suis desiderijs satietatē q̄ ē i uisione
 y amore dei ietnū p̄fē. eludat. **E**rit igit qd dñs
 polliat⁹ ē qd oīal nō uid⁹. n̄ auris audiunt. n̄ i cor
 hoīs ascedet. q̄ p̄parauit de i diligētib⁹ se. **Q**uādo
 igit dñs subiacet dō ē. qd aurib⁹. qd sensib⁹.
 qd aīe sūma i tēplacōe uigētī y sic aliquā corpus
 qd corrūpēbat aggrauabat aīaz. y ad sensus corpo
 reos detrahebat. ita nūc ecōtrio. uītus aīe corpus
 sibi parere coget. y vsus prior sensuū obliuiscit
 y hō itantū uisiois dñe. **E**rit em̄ i ges y sacerdotes.
Vere i quā reges qui p̄ labore y actaōnē quā
 oī egerūt totū corp⁹ sensusq̄ corporeos absq̄ ulla
 i tēplacōe i obsequiū dei adducēt. **E**rit uē sacerdotes
 qui i fatigabili uolūtate adorabūt p̄m i spū y
 uēitate. **T**ales em̄ adoratores querebat pater

Erit igitur sacerdos dei et christi eius qui et ipse fecit eos in
nomen et sacerdos in sanguine suo. Huic itaque officio magis
operam dabit offerentes hostias non brutas et mortuas.
nec rationabiles solum sed et spirituales et viventes in contemplatione
visione dei. in gratia actione in dilectione et ardenti
caritate. Erit autem sancta tam magis et tam celebris notitia.
ut omnes agnoscat singulos. et singuli agnoscat unum
suum. Erit et tanta caritas ut singuli diligantur ab omnibus.
et singuli dilectione omnem complectantur. Erit igitur cuncta
persona. cuncta experientia. quicquid blanditur oculis. quicquid
muket auditui. quicquid se offert animo. plenum gaudij.
plenum leticie. plenum caritatis. plenum devotionis. plenum
sanctitatis. Quicquid est pacis. quicquid laboris. quicquid doloris.
quicquid meroris. quicquid tristitie quicquid tironis. quicquid
solicitudinis longe sanctum est et in oblivione datum est. et a
quiete sanctorum eliminatum est. Pecare enim et felicitate de
gunt cum suis sub sacerdote magno et principe ihesu christo.
In immensum beati qui digni habentur alios deo. in sanctum seculi
laudabunt deum et implebuntur dies luctus eorum. Erit enim
omnes filij dei et ipse deus erit eorum deus. Et sicut visionem
eius nichil intercludet. ita colloquium eius nichil interdet.
Gloriosa deum sunt de te civitas dei. civitas regis
magnum. regis eterni. Fundata es exaltatione universi
terre. fundata et sublimis in magnificencia et gloria
posita es in superbia sanctorum gaudium in gratia actione et
gratificatione. Quos reges terre dixerunt in te fortitudinem
suam et in dilatactione tua capax sancta es coequis turbe
genus humani christi principatus angelica non fastidierit
in nomine tuo vocari. et celestes spiritus in te coadunari

gaudisunt et domine nostre contemplatione in tua deuotione li-
 bet associauerunt. **H**ic ois eius primus accipit. h. nulla
 fortitudo merito suo prauata e. h. ois dignitas per coe-
 gliar etiam propria claritate distincta e. **I**bi patriarcharu
 matuitas logarithmizetatur et fidei: sue etiam et huius fine
 accipit. ibi prophetarum clara specula gloriose visionis
 munere donata e. **I**bi duodenarius apostolorum presen-
 tes quanta auctoritate premineat in resurrectione qui
 adhuc in hac mortalitate positi. licet pauci tamen universum
 mundum non dubitauerunt aggredi. ut in obsequium dei
 et christi eum duceret. et eamdem eorum suo subiugarer
 non e facile dictum. **S**i enim illa magnitudo animi que
 toto seculo alacres sancti fuerunt. vix ab homine poteat apprehen-
 di. quod et quanta est illa sublimitas quam in terra sua
 duplicata possidebant. **N**on inuito ergo tantis viris hanc
 prerogatiua deest christus. ut ipsi soli que elati sunt ex omni
 carne sederent super thronos duodecim. et universum orbem
 iudicarent. **E**t sicut e consueta gratia et munificencia
 christi qui non solum minus non dat in retributione quam homo
 meruit in labore. sed etiam testimonio sue pollucata
 actionis multiplicare solet. et vitam eternam adire. non in mei-
 to eadem gratia peruenire et pene omnibus sanctis sanctiores et
 claritudinis corporum insignes erunt et splendore contempla-
 tionis cunctate aliorum transcendet. **I**bi triumphale
 decus nostrum ardenti ostro choruscans. quod sanguis
 effusione meruerunt qui cicatrices et vulnera bene-
 ficio resurrectionis inducunt velud quosdam tyndos
 victorie gloriosos praeulerunt **F**ortes viri et istantes
 quos nulla aggressio detrahit. nulla acies quilibet

formidabil' deiecit. Armati verillo tunc secutisunt & ge
suu p gladios & ignes. & lica corrosis & auulsis viscerib'
q optie se expēdisse gauisi sut. licet ruit sāguis p
fluētes quē & sāguini xpi admisceri gūlabāt.
licet ustulati lateib' i odore suauitatis quā ardētes
igne spūs sū gūssimū deo offerebāt. tū alaozi mē
te semp isurgētes nō laeessentib' p cordys p seue
rāte spū bātis oīa uicerūt. Isti sūt triumphatores
& amia dei amore & fide p quā astricti & allecti in
milia ei. pax erat eis trena abicē & mun' corp'm
supuacū & uiale se accepisse crediderūt. nisi sacfi
cis dīnis illud dicarēt. ut discerpāōe mēbrozū
& ossiū aminuāōe et medullaz & cerebri dispsioē
et purpurātē sāguis gloriosa effusioē. deuotionē
suā i deū p testātes extremū spm & victorē i dūla
amore dei & xpi ei exalarēt. Isti impleuerūt gloriā
& decorē aule celest' p spūato fulgore sue claiardis.
Hens amica deo fulgurātē animi fortitudinē clai
tate corp'm detegētes gū & etnū spectāculū sū st'
aure celest'. Ibi uiginal' cādor dīm aulq sātate
mūdicia tligiois adaurit q iūte fragilitatē quoq
sexus tūscēdes alū & victorie causā optinuit. dū
& scīm cū eo quoq uiat. Hui' sātate emula uidual'
castitas. tā i sās uiris q i fēis qd min' i hac ha
buit pte. exercitio bonoz opm amulauit. Nec
pietas iugal' ab h' scōz colligio sedula ē qui
tps elemosinis i dīmētes hospitalitatē sectātes.
paupes i creātes. nudos uestiētes. egeab' & ifir
mis opaciētes. diuini aulq officiū sedulo amoe

frequētes. quid deo. qđ uero iungo deberēt sollicitē
 redderūt. Quos autē unda baptismati abluit. & fides
 sanguis xpī mūdauit & grā nr̄ uestiuit ī uerā ino-
 cētiā inatos. nr̄ illa celestis tholm̄ gremio pietatis
 gaudēt exapit. De sacerdotib⁹ autē & confessorib⁹ xpī
 haut dubiū ē clariatē māsiōēs dignasq; sacerdotali
 officio ī ciuitate dei optinē. Qui sui plebisq; xpīane
 sollicitudinē gerētes. sub timore & reuerēcia ī bñpla-
 cito dei deservire curauerūt. Qui magis ea q̄ xpī
 sūt q̄ sua q̄rētes & spōse xpī sollicitā custodiā habē.
 & fidei zelo ne aliud ab ea q̄ xp̄s amaret⁹ satage-
 tes q̄ misterii sacmēti corpis diuini sortiti. eadē
 seipōs uiuētes hostias deo obtulerūt. Quib⁹ etsi
 material⁹ gladi⁹ defuit. tñ xp̄i p̄cedi & immedii
 xp̄o uolūtas nō min⁹ fuit. qđ dū sanguis xpī quē
 amistrabat frequēt⁹ uellet eos an⁹ & quāte rei
 nr̄stri eēt pudore stimulatōs & ī semet īibera-
 tos ut ī uiles seruos & supuacuos mīstros se dāp-
 nauerūt. qui ad sumā gti officij eadē corp⁹ suū
 & sanguē nō expēderūt. Collās g⁹ oib⁹ elās tā
 āgel⁹ q̄ hoīb⁹ una & gloriosa ciuitate cui⁹ fūdatoz &
 opifex d⁹s p̄ alias bñuidiēs quib⁹ s̄a donabū.
 eadē tāto munē uisiois mutue felices erūt. ī quo
 nō pu⁹ om̄ eēt p̄uētq. ī sapiā & ciuitate cū uita
 & meritū & gloria siguloz ocul⁹ uniuersoz pateb⁹.
 Nā de uicisti sp̄s uirtutib⁹ q̄let solet & debet esse
 ī mētib⁹ scoz nō ut mortue & facticie. sed natūe
 & genite ex utero mris gr̄e. dū ueritas ueritati
 et uirtus uirtuti. & lux lūi. & flāma flāme facile

2
Associat. quātus ignis quātus ardor quātū in cēdiā
vni dilaōis i deū. qui solus i oibz amat. et singul
quātus amor quātā caritas accēdat. q̄s p̄t deū ip̄hē
dere p̄t. **P**pe enī p̄cū ē vidē tot ires tot p̄cipes
tot dei et xpi ei gloriofos sacerdotes. tot nūz p̄sonas.
fulgurātes i purpura t̄cens tūta i sāguie agni
et velud plūmo murice saturatas. quē logo mune
et dīna t̄posiciōe plene ibibat. **H**ac enī purpurā
i suo cruore nō fastidit xps et micatē p̄tulit. ut
vterē i tāta solēpnitate et cēderēt aspici et hōrati.
et ip̄e rex hōrē h̄rēt de eis. **N**is enī dñe h̄rēt hōrē
de seruis tuis et diligis eos c̄ta te i bono festo. et
bono die. ardēs flāma et cēdio caritatis in mēse xpe
ihū. amor diligeat te dñe. **Q**uis te videb̄ i
medio scōz tuoz. i medio amicōz tuoz. sine q̄b et
icōmediū et icōpetēs tibi videt te debē regere. et
q̄si dñitū et nō satis gr̄as ip̄e tuū p̄cipatū et
ignū i oculis tuis ardēs amor cēt ihū cēt. si nō
c̄ta te charissos aīcos tuos h̄rēs. **I**uale ē q̄ hac
ip̄am tuā erga eos dilaōne vidē et illoz erga te.
Hoc vidē salus et vita vōcēti. quā ip̄e p̄stāt dig
net. q̄ ai p̄r et spū scō vivat et ēgt i etna secula
Amen **2** **P** **Fr̄m h̄m̄m de colōnia**

in uicinia
 et singul
 et de i ppe
 pnapos
 et psonas
 ut agm
 logo muni
 pmpura
 alit. ut
 ni et hōm
 hē hōm
 o festo. et
 in se p
 et uideb
 et. sine q
 e regre. et
 apatio et
 et. si nō
 le ē q hā
 p. ergate.
 p. lue dig
 na scada

